

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ —
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 I. EMELET

hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz től

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.

a kir. ítélőtábla épületével
 szemben,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A néppárt.

Pécs, 1896. július hó 7.

(* *) Különös istencsapása látogatta meg hazánkat éppen akkor, midőn nemzetünk ezredévi fennállásának örömnépét üli. Hasonlatos e csapás ahhoz, mint mikor a föld népe elől érthetetlen módon megszorodott egérfalkák ették el a termést. Eleinte alig vette valamibe az új jövővényeket a nép, csak mikor már nem birt velők és kifáradt az ellenük való küzdelemben, akkor esett kétségbe, miglen a jó Isten a következő tavasszal úgy a hogy adta, elvette megint a csapást.

A föld népét csapás fenyegeti most is. Csúf bőregerek mászkálnak elő mindenféle odvokból és régi helyekről, toronyhasadékokból, rozszant kastélyok padlásaiból és el meg elsuhanak titokzatos neszezéssel az emberek orra előtt, cincognak, ijesztgetnek, szóval megbabonázzák az egyszerű népet.

Ez a bőregér-járvány nem is a mindennapi kenyerétől, hanem a mindennapi nyugalomtól akarja megfosztani a népet. Falvakban reájok, városokban pedig a szükségkel küzdő s egyszerű felfogásában minden jött-mentben segítőt vélő iparos-osztályra vetette ki hálóját.

Kitanult vén rókák — báránybőrbe öltözködve — vezetik a nyáját, néhány

hiúság bolondjának kitörlik valami szerepléssel a szemét, egy pár haszonra áhítózonak dobnak valamit; van azonban olyan is, ki mindama hókusz-pókuszban komolyan hisz, hiszen hívők találkoznak minden korban és mindenre. — maga a vezérkar szenteskedő flancolással adja a szendét és zsebbe dugott kezének hegyesre növelt karmaival les az alkalomra, melyben önző érdekeit cinikusan kielégítheti és ellenfeleinek a szeméit kikaparhatja.

Ez ellen az országos járvány ellen a műveltség és szorgalom váraiban, a városokban talál menedéket a legfőbb javait féltő állam; az elbolondított tömegek zagyva gondolatmenetével itt a reális gondolkodás, a megtéveszthetetlen intelligencia néz szembe és úgy veri vissza az ostromot, a hogy akarja. Hanem a falu, az teljesen ki van nekik szolgáltatva.

Elérkezett végre az ideje, hogy komolyan szembenézzünk ezzel az új csapással és lássuk, mittevők legyünk, hogy megvédelmezzük tőle otthonunkat. Korántsem azzal a drasztikus eszközzel akarunk előhozakodni, hogy ezeknek a fanatikus rajongóknak betiltassék a pártszervekedés. A világért sem. Alkotmányos államban a jogok egyforma mértékkel mérendők ki; hanem igenis: a nép felvilágosításával. Allítsunk elveket elve ellenében és meglássuk, hová hajlik inkább a nép.

Elsőbben is konstatálni kívánjuk, hogy a néppárt elnevezés politikailag helytelen. Magyarországon csak politikai nép, azaz nemzet létezik, mert nemzetté válik a nép, mihelyt jogalkotó és jogfenntartó társadalommal bír. A nép közös faji és nyelvi tulajdonságai által összekötött tömege az egyéneknek; a nemzetiségek népeket képeznek, de szomorú praesudiciomot alkot a néppárti elnevezés éppen a nemzetiségeknél, mintha a magyar is egyszerűen nép volna és nem valamivel több, nem volna nemzet, a melynek souverain állama van, ezeréves és önálló. Politikai párt Magyarországon csak olyan lehet, mely a nemzetet képviseli és más politikai pártot elképzelni, ha csak nem bevallott nemzetiségi, sem nem tudunk, sem nem akarunk.

De hiszen maga ez az elnevezés sokat mutat, azonban tartalmilag üres és mitsem mondó. A néppártot a magyar parlamenti pártok közé beilleszteni lehetetlen. Annál a szomorú viszonytól fogva, melyben a 67-es kiegyezés folytán Ausztriával vagyunk, a mi parlamentünk pártjai közjogi kérdések körül csoportosulnak. Mindenik pártnak van tehát létjogosultsága, csupán a néppártnak nincs; mert közjogi programja sincs.

Mikor a néppárt a maga programját megállapította, a sok cafrang és sa-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Jakabhegyen.

— Boldogságom története. —

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Steward Alice, a „Hungarian Herald” másodszerkesztője, valósággal elragadó volt a sok érdekes kolléga között a sajtó képviselőinek kongresszusán. Szelleme szinte féltelmesen ragyogó, olyan a közönséges halandók közt, mint Edison legfényesebb villamos napja az oláh putrik sötétségboszantó mécei közt. De ha féltelmes is volt ész dolgában a miss, de azért még Bugaci Laci sem futott volna meg tőle, mint a hogy a kékharisnyás urhölgyektől már szokás megfutnodni. Maga volt a báj és a kedvesség megtestesülése a kisasszony. Szépnek talán nem mindenki tartotta volna, de olyanok a szeméi, ha betekintesz azokba csak egyszer is — elfeledni akkor sem tudod, ha száz esztendő korodban már csak egy-egy új házisapka okoz szivedben valamelyes kis mozgolódást. Okos kis fejét az egyiptomi sötétségre valló bársonyos hajszal omlotta körül, ajkain nemcsak a beszéd költészete fényelt, hanem olyan korallok, amik elkápráztatni, de megbolondítani is tudnak.

Engem legalább alaposan és minden kétséget kizárva, bolondítottak meg. Amikor

a New-York-palota előtt először megláttam a költő-zsuraliszta Barna Izor ur karján, menten tisztába voltam magammal. Tudtam, hogy nem lesz többé sem éjjelem, sem nappalom, hogy elárastom a lapokat akrosztikonokkal, hogy katedrámra úgy fogok fellépegetni, mint az a szegény delikvens, kinek a bártfai terem piros hóhérszékekig kellett felkúlni a vesztőhely lépcsőin. Szóval — mint mondani szokás — napnál világosabb volt magam előtt is, hogy: szerelmes leszek ebbe, az ólombetűk atmoszférájából égbeszálló nimbusz felhőkön trónoló istennőbe.

A „Budapesti Szemlé”-ben megjelent egypár do . . . , azaz hogy korszakot alkotó versem, így hát tagja vagyok a New-York-palotabeli „Otthon”-nak. Rohantam tehát a vörhenyes Barna után. De hát mire való az a kertelés, én bizony kimondom igaz magyarosan, hogy Izor urat utolértem, el is hagytam, de azért csak a hölgyét látták . . . mit látták? . . . bámulták, csodálták, imádták szeméim. Egy pillanat alatt fen voltam a második emeleten és odafurakodtam Rákosi Jenő elnök mellé, hogy az első közt legyek, kit a kisasszonynak bemutatnak. Bensőm minden ízében remegett, midőn azokat a csodálatosan kéjes delejű kacsókat a kezemben tartottam, vagy talán önfeledtségemben szorongattam is. Miss Steward szólt aztán mindnyájunkhoz egypár szót, hogy milyen eufoniával, azt csak az tudhatja, kinek sejtelve van a mennybéli kerubok és szeráfingok

muzsikájáról. Az angol nyelv nem valami bájos zengésű, de az ő ajkain melódiasabb volt az, minden Apponyi-trópusnál.

Ettől a naptól kezdve aztán isten hozadékot mondtam a gimnázistáimnak, iskolának, katedrának, — nem voltam többé professzor, hanem . . . adorater, avagyis gitárpengető szerelmes, ki reggeltől napestig lestem suhogását ama bizonyos szoknyának, a melyet az én imádott Aliceom viselt.

Végig hallgattam Wlassits szónoki beszédétől kezdve legalább egy tucat nyelven tartott tanácskozást. Befurakodtam a sajtó tiszteletére rendezett ünnepségek minden bizottságába, voltam „hordáros”, kijárós és bejárós magyar, német, szláv tolmács, kocsi és „vizi”-biztos, vasuti kalauz és ballonparancsnok, régész, történéssz, méhész, halász, vadász és — mamlász. Csakhogy Alice közelében lehessenek . . . folyton, mindig. Sőt „kunyorász”-szá is lettem. A pedellustól kezdve a miniszterig mindenkinél tisztelegtem, hogy a „tanév” legkritikusabb (examenes) napjaiban szabadságot kaphassak. Oh, édes, aranyos szabadság, mely nekem meghozta a legboldogabb . . . rabszolgaságot.

Módját ejtettem mindezen „bokros teendők” mellett Shakespeare angol muzeját is „segítséggül hívni”, mivelhogy nagy volt az én szívem lobogása, de kicsi a fejemben Albion nyelvének tudása. Összevásároltam tiz angol grammatikát és fél tucat szótárt. Csakhogy meg tudjam értetni magamat miss Stev-

blonos frázis mellett a közjogi programról elfeledkeztek. Másról beszél Bodóné, mikor a bor árát kéri és habár azon a korszakalkotó nagy szervezkedő gyűlésen fölvetették a közjogi kérdést, úgyesen kibujtak alóla. Így vélték csábíthatni a szentelt zászló alá radikális ellenzékit és aulikus, kormánypártit és függetlenségit; de a vezető egyének politikai hitvallása az egyedül üdvözítő kiegyezés és így nekünk, kik a 67-es alapot perhorreszkáljuk, halálos ellenségeink.

A néppárt programja az egyházpolitika revíziója, azaz törvényes módon, törvényekkel leendő megváltoztatása ama törvényeinknek, melyekben a szabadelvű egyházpolitika lerakva van. Jogilag e program ellen kifogás nem tehető, mert újabb törvény hatályából minden előbbi törvényt kivetkőztet. Ezt valljuk mi közjogi alaptétel gyanánt összes törvényeinkre, mert a törvényhozás akarata souverain és utjában semmi sem áll. De a néppártnak nem lehet reménye, hogy céljainak megfelelő többséget a parlamentben létrehozson, mégis szövetkezik mindenekkel, külfölddel, hazánk ellenségeivel és hazaárulókkal, Béccsel, Rómával és ha lehet — minden szentsége mellett — még az ördöggel is.

Ki merjük mondani, hogy a néppárt hazafiatlan párt. Lehetnek különböző felfogások, melyeknek képviselői egymás ellen küzdenek, de legfőbb törvény a „salus rei publicae.“ Ellenben a néppárt ezt elismerni nem akarja; nem Magyarországot akar, hanem egy katolikus államot theokratikus kormányval, mert benne a magyarság egészen lényegtelen és mellékes. Ebben Lueger, a magyarság esküdt ellensége, segítséget nyújtani hajlandó. Boldogult Kolonich eszméi, ime, századok múltán újra föltámadtak a sirból és kísértének.

A magyar nemzet a néppárt csábításainak föl ne üljön. Programjukban

haszontalanul hangsúlyozzák a nép javát, csak külszin az, leplezése a való hazafiatlan törekvéseknek; mert jól tudjuk, hogy Róma tornyai előtt imádkoznak és ezek mögött mesze van Magyarország, szegény hazánk, melynek újabb ellensége, újabb csapása a néppárt; a mely azért a legveszedelmesebb, mert belülről támad.

A nagy urak és biborosok a népen segíteni nem akarnak, csak eszközül használják. Történelmünk a tanu, hogy ezek legtöbbször ellenünk voltak és aulikusok, kik ellenségeinkhez szítottak, hazafiatlanságban pedig excelláltak. Töménytelen a vagyonuk, földbirtokuk rengeteg, melyen kis királyok módjára élnek és markukba nevetnek, hogy a szegény nép bennük bízik és sorsa javítását reméli tőlük, kik vele soha sem törődtek.

Pártunknak a legerősebben kell a néppárt ellen küzdenie. Közjogi programja ellenlábasa a néppárt titkos közjogi fölfogásának; hiveit éppen az a réteg adja a legnagyobb mértékben, melyet a néppárt vesz ölelő védszárnyai alá: a hamisítatlan, tiszta, pressziókkal és különböző érdekekkel meg nem korrumpált magyar nép.

Lesz tehát alkalmunk kérelmelhetlen ellenségeinkkel az egész vonalon találkozni, vigyázzunk, hogy a harcból győztesekként kerüljünk ki.

*** Pártszervezkedés a megyében.** Baranyamegye és Pécs város függetlenségi és 48-as pártjának elnöke Simonfay János orsz. képviselő, a következő meghívót intézte az összes megyebizottsági tagokhoz: „Tisztelt uram — elvtársam! Az 1892/7. évre megválasztott országgyűlés megbízatása végéhez közeledvén — ezzel a bekövetkezendő új országos képviselőválasztások szükségessé tesszik, de a közvélemény is követeli: pártunknak, a függetlenségi és 48-as pártnak Baranyamegyében és Pécs városában újból leendő mielőbbi szervezkedését, hogy ekkép,

mint jól szervezett egységes párt léphessen a jövő országos választási küzdelemben fel, fejthesse ki nagy számarányának megfelelőleg teljes erejét és érvényesítse magát, illetve diadalra juttassa elveit. Pártuk ezen helyes és szükséges szervezkedésére alkalmat nyújtandó — felkérem tisztelt elvtársamat, hogy a szervezkedés előkészítése, a módozatainak, úgy a szervezkedő nagygyűlés határidejének megbeszélése és megállapítása végett 1896. évi

július hó 13-án délután 2¹/₂ órakor Pécsen, a „Hattyu“ kistermében megtartandó előértekezleten megjelenni sziveskedjék. Pécsen, 1896. június hó 6 án. Simontay János, a Baranyamegye és Pécs város függetlenségi és 48-as pártjának ez idő szerinti elnöke. A kik talán e meghívót — tévedésből — meg nem kapták, lapunk utján is meghívja őket az előértekezletre pártunk elnöksége.

H i r e k.

Pécs, 1896. július 7.

A Fene Dákis Perity lesz.

Haragudtak a pécsi rendőrök és méltán. Kire haragudtak? Azokra a kedélyes kasszabetörő urakra, a kik mikor megünják magokat a fővárosi fogházakban, kicsusszánásokat rendeznek a vidékre s mikor már az egész ország rendőrségét talpra állították, akkor szerencsétlenek valamely érdemes város rendőrkapitányát, hogy sziveskedjék őket visszaküldeni abba a kedélyes kis fogházba Budapestre, a honnan a „szökés, párosan“ — óh mi könnyű, óh mi jó.

Ezre az igen tisztelt és keresve keresett betörő urakra haragudtak a pécsi rendőrök, — miért be nem látják, hogy Pécs város minden város fölött érdemesebb arra, hogy a császári látogatásukkal megtiszteljék, s még inkább arra, hogy a pécsi rendőrök által engedjék magukat elcsipetni.

A főváros újvilág utcai kedélyes kis fogháza fölött megszőkött Affendakisz Perikless értesülvén a pécsi rendőrök nehezteléséről, sürgönyileg tudatta tegnap, hogy az esti vonatok valamelyikével Pécsre érkezik.

Lett erre öröm a Mecsek alján min-

varddai, ki bár a „Hungarian Herald“ másodszerkesztője volt, tehát idegenben is a magyar ügy főharosnájának egyike, de azért aszp anyanyelvünket még se beszélte . . . előttem.

Igen is, hogy nem . . . beszélt előttem. Hanem a legnagyobb jószívűséggel és felebaráti szeretettel hallgatta meg az én angol beszédemet, melyben egy perc alatt hatvan-szor törtem kerékbe Tennyson remekét.

Ki csodálná ezek után, hogy volt olyan pillanatomban is, hogy rajongó szimpátiám pihenőt kommandírozott ódai szárnyalásomnak és jó Kenedi Gézának tiszta szűsanya-nyelvűnkön elpanaszokdottam a leghamisítatlanabb mollhangon, hogy: „meghalok, meglásd pajtás, ezután az amerikaivá varázslódott magyar szellemű lény után!“

Ekkor aztán megtört a varázs. Miss Stewardon ugyan nem vette volna észre még a legszemfülesebb Federvich Kóbi sem hogy megértette magyar és magyaros sóhajtásomat, de az én folyton rajt pihenő szemeim valami csodásan szép pillanatnyi elváltozását látták arcának átröppenő mosolyát rózsás ajakán.

Nem beszélt többé velem másképp, mint — magyarul. Amerikai törzsbe ojtott magyar ágnak volt ő viruló hajtása. A neve az angol, de a szívének jobbik kamarája — a magyar anya véréből duzzasztva — az a mienk volt. Így mondta est ő maga nekem, mindkét kezét nekem nyújtva. Persze, hogy csak később midőn villámos gyorsasággal járó korunk

számítási arányai szerint annyit „szolgáltam“ érte, mint a lassu tempójú „szövegségi“ korban Jakob, Rákbelért.

Következett a kirándulások korszaka. Alice a Balatont választá. Én jó felebarátom ne csodálkozzál azon, hogy én Steward kisasszonyt, mintha csak árnyéka lettem volna, ide is követtem. Mások a Kelén földérszén tettek meg a ringó hátú tavon a vízi sétatut Siófoktól Balatonig, mi ketten (a boldogság arany napja árasztja rám most is égből hozott melegét) jakton vitorlástunk át. Oh, szép, nagyon szép a Balaton mindig, de mily fönséges az . . . Alice társaságában. Megújult a regék kora előttem: Alice volt a habléány, én meg a szerelmes halászlegény. És fölöttem, és alattam, és bennem is az ég volt. A habok bájos, andalító regét mondottak a csipkés fodru lány hullámokon táncoló ezer és ezer lángnyelvecskéi a napnak nagy, igaz boldogságot sugároztak szívembe. Ébren voltam, de azért álmodtam rózsaszínű tündéri álmokat. És azóta fel sem ébredtem ez álmomból. Minden álmomnak „királynője“ te voltál imádott Aliceom.

Te parancsoltál és én engedelmeskedtem neked. Mily üdvösséget adó az ilyen szófogadás. Te látni akartad még a hősök temetőjét és én kalauzoddá szegődtem. Vihetsz engem a jegek országába, a tüzek bialmába: mindenhova veled megyek.

. . . A vasuti kocii fülkéjében is csak ketten voltunk: én és — az „amerikai“ lány,

aki nem előítéletes, hanem öntudatos, természetes és tiszta, mint a napsugár.

Pécs felé közeledtünk. Hegyek, völgyek, repülve váltakoztak. Égbelépő erdők alján millió virágtól tarkálló pásszit mosolygott fel hozzánk. Egymás mellett, kedves közelben néztük a bűbajos panorámát, melynek körbenfutó csodás festményein százszor szebb volt az erdőszéli kis falu, a vörös színű sziklaüregben kigyózó patakocskák, a legelésző tehéncsorda, a vonatunkat egykedvűen néző kasszás legény, a kőbányák tekergő vasutacsakája, — igen elragadóbb volt, mint amiket ember-művész teremt a műcsarnokok legcsodáltabb vásznain. Bizonyára elragadóbb de mégis, mégis a panoráma hatása mintha ezért emelkedett volna a legfelsőbb fokra, mert a hozzám simuló leánynak belém szikrázó deleje vonta szemeim elé a mindent csodaszéppé bűvölő varázs fátyolt.

Nagy tudós volt az a kis angol leány. Tudta, hogy van Abaligetnek barlangja, Pécsnek nagy multja és szép jelene, Siklósnak királyi börtöne, Mohácsnak egy nemzet életét magába záró temetője. Mintha csak közöttünk nőtt volna ily bölcs hajadonna. Ugy el tudtam hallgatni az ő okosan csicsergő beszédét. Baedecker könyvét betéve, finom arisztokratikus ujjacekáival mutogatta nekem, benszülöttnek az apróbb nevezetességek helyét is, miket én a professzor, már régen elfeledtem, vagy nem is tudtam soha.

den kék blus alatt. Minden rendőr megkapta az országkirú férfit becses személyének leírását, melyet tegnap délutánra köteles volt könyv nélkül felmondani.

Astán délután megindult a hajza. Minden idegen gyanus volt, aki élve fordult meg Pécsen. Jaj volt annak, a kinek a szeméyleírás szerint domboru volt a homloka és „saját cipőjében” járta az utcát.

Este pedig már csak a közismeretségek örvendő pécsiek voltak mentek a rendőri sanda gyanutól.

Utcaikon, mulató helyeken, köztutereken ilyen dialógók reszkettették meg a levegőt!

— Halt! Semmi tagadás; vallja be ur; hogy maga az a fene dákiész Peritylessz!

— Megbolondult maga; menjen a pokolba.

Nem addig az görög komám — hangzott a rendőri szólam. — Mutassa az ur a homlokát. Persze, hogy „domboru” — kié az a cipő a lábán?

— Kié volna? az enyém.

— Megvagy fene Peritylessz. Gyerünk a torony alá!

Persze a torony alatt kisült, hogy az illetőnek még a szépapja sem állott semmi rokonságban Affendakisz urral.

Hiteles statisztika szerint éjfél utáni 2 óráig 897 gyanus egyéntől kérdezték meg, hogy tud-e arabusul; keskenymetszésű e a szája, épek-e a fogai, van-e a bal mutatóujjának első perecén lencse és saját cipőjében jár-e?

Mindezen legmesszebb menő kutatás dacára Affendakisz ur eddigelé nem csipetett el — Pécsen.

Nem is lesz tanácsos neki beváltani felültető kedélyes telegrámmját.

Napirend 1896. július 8-án.

Naptár: szerda, jul. 8. — Róm. kath.: Erzsébet. — Prot.: Kilián. — Görög-kel.: (június 26.) Dániel. — Zsidó: Thamuz 27. — Nap két 3 óra 56 perckor; — nyugszik 7 óra 40 perckor. — Hold két éjjel 1 óra 2 perckor; nyugszik délután 6 óra 18 perckor. Neptun és Hold együttállásban. Időjárás: hőmérséklet 24 Celsius fok meleg, légnyomás 751. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz idő, hőemelkedés.

Igy akadtunk meg Jakabhegy nevén. Oh, áldott, örökre áldott legyen e vén oromnak emléke. Legyetek üdvözölve ti, Pálos barátok, haló porotokban is; talán, ha ti nem emeltek köre követ ott, a felhőkkel ölelkező hegynek tetején, az én életemnek legünnepeyesebben csendülő órája sem ütött volna soha. — — —

Az újságíró kíváncsisága és szeszélye elterelte Aliceot kissé a kipécézett programtól.

Gyönyörű nap volt. Pécsnek romantikus tája talán a kedvünkért még ünneplőbe is öltözött. Az ég derült, a lég balzsamos volt. A pályaudvaron, ahol ez újabb elhatározás folytán kiszálltunk, mosolyogtak az emberek, vigan bölintgatták fejüket a máskor bizonyára szomorú fiákerlovak, szép lányarcokat mutogattak a házak ablakai, a közeli udvarokban pajzán kedvvel ugrándoztak a gyermekek, még a kintorna sem nyekergett a falábu koldus kezében oly keservesen, mint máskor.

Egy óra múlva már a hegyek lábánál voltunk. Kocsisunk vigan füttyözött bakján, jóllehet a minapi felhőszakadástól alig járható kapaszkodón csak nagy nehezen tudták a szegény párak nehéz hintónkat felvonatni. Sőt humora akkor is buggyant egyet-egyed, midőn az erősen meredékké vált keskeny hegyi uton éppen nem akartak tovább menni a bérkocsis paripái

Mi leszálltunk és ruganyos léptekkel

— (Előléptetés.) Laubheimer Róbert baranyamegyei segédtanfelügyelőt a vallás és közoktatásügyi miniszter a X. fizeségi fokozat első osztályából a IX. fokozat 3. osztályába léptette elő a megfelelő illetményekkel.

— (Eljegyzés.) Nikell Béla eljegyezte Mayer Janka kisasszonyt Pécsről.

— (Ismeretlen jótévő.) Egy magát megnevezni nem akaró uri ember más az forintot küldött, mint jótékony adományt az izr. nőegylet elnökségéhez. Az egyesület ez uton fejési ki az ismeretlen jótévőnek hálás köszönetét.

— (Az országos vöröskereszt egylet) évi jelentése az elmúlt 1895. évről ma érkezett be szerkesztőségünkbe, mely jelentésből közöljük a következőket: az egylet baranyamegyei választmánya alakított 1881. évben; összes mult évi bevétele volt 236 frt 92 kr., mely összeghez adván az 1894. évi maradványt, 1049 frt 31 krt, összesen lesz 1886 frt 23 kr. A választmányhoz tartozó egyes megyei fiókegyletek közül: a baranya-baáni fiókegylet szintén 1881. évben alakult; összes tagjainak száma 29, összes mult évi bevétele 93 frt 90 kr. A baranya-sellyei fiókegyletnek 1881. óta 17 tagja van; összes mult évi bevétele 365 frt 73 kr. volt. A dárdai fiókegylet 1883-ban alakult; van 8 tagja; összes bevétele volt 289 frt 41 kr. A mohács járási fiókegylet alakult 1884-ben; van 124 tagja; összes mult évi bevétele 893 frt 65 kr. volt. A pécsi fiókegylet 1880-ban alakult; van 212 tagja; összes bevétele 3622 frt 64 kr. volt. A pécsjárási fiókegyletnek 1881. óta 43 tagja van; összes bevétele 317 frt 79 kr. volt. A pécsvári fiókegylet alakult 1881-ben; összes tagjainak száma 87; bevett a mult évben összesen 100 frt 06 krt. A siklósi fiókegyletnek 1883. óta 63 tagja volt; összes

bevétele a mult évben 245 frt 08 kr. A szatmári fiókegylet alakult 1882-ben; összes tagjainak száma 92; mult évi bevétele volt 422 frt 13 kr. Az úszogi fiókegylet alakult 1881-ben; összes tagjainak száma 10; mult évi összes bevétele volt 30 frt 69 kr. A választmányhoz nem tartozik, hanem önállóan kezeli ügyeit a pécsi egyházmegyei fiókegylet, mely a mult évben alakult s tagjainak száma 191; ennek összes bevétele a mult évben 2050 frt 16 kr. volt. Tolnamegyében nincs az országos vöröskereszt egyletnek választmánya; önálló fiókegylet aronban: a szegsárdi, mely még 1879-ben alakult s jelenleg 88 tagot számlál. Ennek mult évi bevétele 1263 frt 54 kr. volt. Dombóvár is van fiókegylet 139 taggal és Hógyászen 43 taggal. Horvát-Szlavon országban szinte sok egyleti fiókja van az egyesületnek; köztük a székelyi 347 taggal és a nasici 144 taggal. A somogy megyei választmány alá het fiókegylet tartozik; köztük a kaposvári, mely 1887-ben alakult; tagjainak száma 264; s mult évi összes bevétele 1866 frt 53 kr. A pécsvárosi fiókegyletnek a budapesti Erzsébet-kórházban egy ezer forintos ágyalapítványa van.

— (A mohácsi általános ipartestület) tagjai vasárnapra, f. hó 5-ére a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlésre voltak egybe hívva. Az ülés d. u. 2 órakor kellett volna kezdni, de az iparosság tulnyomó része nem érdeklődött annyira, a különben igen fontos ügyek elintézésére iránt, hogy akár 3 órára is összejött volna határozatképes számban. Busás László járási szolgabíró, mint iparhatósági biztos nem engedhette meg az ülés megtartását és így a testület elnök az alapsabályokra való tekintettel f. hó 19-re tüzte ki a rendkívüli közgyűlés megtartását, mely alkalommal a megjelenő tagok határozatképes ülést tartanak, figyelembe nem véve a számot. Napirendre ki volt és van tűzve: 1. Ipartestületi betegsegélyező pénztár megalakítása. 2. Az eszredévi ünnepély megörökítése végett két legjebb

boldogító, a soha, soha el nem felejthető első csók.

Ostorpattogás ébresztett fel önfeléd, boldog kábultságunkból. Bérkocsink zakatolását hallottuk az erdő visszhangos sürtijéből. Boldogan ültünk fel hintónkra és kocsisunk biztos kalauzolása mellett elértünk a kolostor romok közelében levő vadászlakhoz. De midőn bementünk volna a barátságosan hívogató házacskába, ábrándozásunk elszakadt fonálát szittünk összekötögetni a világ sajjából ide bujdosott szerzetesek emlékének. A romok nem hatottak nyomasztólag kedélyünkre, mert hiszen az élet viharából kimenekültek romokba dőlő templománál — egy új, fényes, ragyogó világra találtunk... egymásban.

... A mikor aztán az öreg vadász elém tette a látogatók könyvét, ránéstem Alice-ra és vakmerő elhatározással azt irtam be, hogy: „ — és neje.”

Alice helybenhagyóan bölintott okos kis fejével.

A jeggyűrűt programmunk „historiailag” legnevezetesebb pontján vontam Alice új-jára: hasánk nagy temetőjének most busakalászoe, madárdalós rónáján.

Új életnek legyen ott están fakadás, hol egy nemzetnek volt gyásos hervadása.

... Azért-mától kezdve az író neve is immár... legyen, jó —

Cselei Iván.

haladtunk fel a vizmosásos szakadékokon. Aztán beértünk a természet nagy templomába: az erdőbe. Rizó fütty, fülemüle dal, favágó-madár berregése, kakuk kukukolása, bogarak zümmögése olvadt össze abba a himnuszba, mely a nagy Teremtőt dicsőítette.

És mi ebben a nagy templomban talán csak magunk voltunk emberek. A lelkem Aliceval összeölelkezve szárnyalt a pirosszélű felhőkön át... az üdvösség felé. Soha oly magasztos gondolatok nem támadtak máskor bűnös agyamban, mint ekkor. Leborulni szerettem volna és elimádkozni azokat a malasztos imádságokat, mikre édes jó anyám tanított egykor, kis gyermekkoromban. Alice arcán a fenköltés glóriáját láttam, szememben pedig a mennyországot, igaz: az én mennyországomat. Hévvél ragadtam meg kezét, ezer csókkal borítottam el kacsóinak puha bársonyát. Ó jóságosan nézett rám s nem huzódott el tőlem. Ugy éreztem, mintha ez volna az az üdvösség, amit Isten ígért a jóknak. Azután rám nézett asszal a két csilragragyogásu szemével, amelyekben most én a világ legszebb poézisét olvastam. Szólni akartam, de csak sóhaj szállt ki ajkaimon, magamban akartam őt ölelni és... térdre hulltam előtte.

Ő magához emelt és remegő szóval azt susogta: „szeretlek, nagyon szeretlek.”

A szent önkivületben megszületett az első csók. Az édes, a mámorosító, az örületesen

rajzoló iparostanoncnak évi 5—5 frt adomány megszavazása az ipartestület által. 3. Alapszabályok módosítása. 4. Netáni indítványok. Mint levelezőnk írja, ha az első pont alatti tárgy a közgyűlésen el lesz fogadva, azaz ha az ipartestületi betegsegélyző pénztár megalakítását keresztül vihetik, ez a körülmény igen alkalmas lesz azután majd arra, hogy a kerületi betegsegélyző pénztár székhelyét Siklóra fogja az illetékes felettes hatóság áthelyezni. Így nem lesz elég, hogy az állam egymás után fosztotta meg Mohácsot már néhány, a közforgalmat emelő, előmozdító intézménytől, most maga az iparosság is ezt mozdítja elő, ha a határozatot meghozzák.

— **(Erdő-eladás.)** Sujt a fejsze, repül a forgács, dül a fa, így fogy el az erdő, szaporodik a szántóföld. Évszázados törzseket. Mohácsnak utolsó erdejét irtják, pusztítják, hogy azután soha se legyen többé keményfa erdeje. Igen, a még csak harmincz év előtt is rengeteg sűrű, roppant terjedelmű, kocsányos tölgyfa erdőnek utolsó maradványát, a mintegy 320 magyar hold nagyságú, úgynevezett „Teleki erdőt“ Mohács város képviselő testülete a múlt hó folyamán eladta a „Neuschloss-féle nasici tanningyár és gőzfűrésztársaság“-nak, a hivatalosan megállapított 32167 frt. 65 krajczár becsárban. Az eladás a városra nézve rendkívüli előnyös, amiért nem árverés útján történt. Előnyös még pedig azért, mivel már két ízben is próbálta a széles körben hirdetett árverést, de a legtöbbet ígérő a becsárral szemben csupán 22000 frtot ajánlott és három évet tartott fenn magának, hogy az erdő területet a városnak használatul vissza engedje. Mostani vevőcég pedig legkésőbb 1897 október 31-én át fogja azt már engedni és így a város két évi földhaszonbért is nyer, ami évenként elérheti az 5000 frtot, tehát két év alatt 10 ezer frtot és hozzá számítva a 10000 frt eladási többletet, 42000 frtért adta el utolsó keményfa erdejét Mohács. A vállalatnak már 107 embere, valamennyi slávonita és határvidéki, dolgozik a mezei kultúra fejlesztésén.

— **(Spirituszt ivott.)** Tegnap este 9 óra tájban a Siklósi-utca végén egy nap számot embert találtak eszméletlenül a kocsi-uton. Természetesen a rendőrségnek jelentették legelőször s onnan ki is vonultak hordágygyal együtt, hogy az eszméletlen embert beállítsák a kórházba. És még természetesebben azt is konstataáltak róla, hogy totaliter részeg; mert hiszen mostanában alig van más eseménye a napnak, mint egy pár ilyen részeg ember beállítása a kórházba. Ez azonban — aki különben teljesen ismeretlen, vidéki ember lehet — különben csinálta, mint a többi „nap hősei“, mert nem elégedett meg a geberduszsálla, hanem valami vízzel vegyített spirituszt is ivott, ami aztán azt vontta maga után, hogy még most is eszméletlenül fekszik a kórházban s nevét és illetőségi helyét sem lehet tőle megtudni.

— **(A kiket rosszul fizetnek.)** Nincs a társadalomnak olyan osztálya, a melyet rosszul fizetnének fáradságos munkájáért, mint a néptanítókat; mert még ma is számtalan közeg van, a hol csakis a 300 frtos minimális fizetésben részesítik a nemzet nap számotait. De mit szóljunk abhoz, hogy még e szegényletes fizetéséhez is csak nagy nehezen juthat a tanító. Így van ez például Decsen és Ócsényben, a hol a két rk. tanító fizetéshátraléka már százakra megy és hiába sürgetik a behajtást. Decsen a rk. tanító követelése 700 frt, az ócsényi pedig meghaladja a 200 frtot.

— **(Baranyamegyei hadastyán segélyző egyesület)** által vasárnap az üszöghi erdőben rendezett nyári ünepevényen felülfizettek: Mayerhoffer András 2 frt 50 kr. Tauszig Zsigmond, Szélics Ferenc, Krautzak Gyula, Obberitter Józsefné, egy kéményseprő. Pécsi kath legény-egylet elnöke 1—1 frt. Guttmann Zsigmond 70 kr. Koncsika József 60 kr. Grünbaum, Farkas, Ségát Ignác 50 — 50 kr. Schneller György, Károly Erzsébet 30—30 kr. Asztalos Nándor. Venky József, Gantner Eerenc, Csörnyi István, Grosz György, N. N. Egy katona tisz 20—20 kr. és Steiszkal József 10 kr.

— **(Szinész-vér.)** Két fiatal leány eltűnéséről beszélnek most a szigeti külváros egyik utcájában. A két fiatal leány jó barátnő s mint ilyen mindig együtt volt látható a múlt szini évadban az emeleti zárt-szék ötödik sorában. Sokat nevettek Dezsérinek és Follinusznak; rajongtak Mészárosért és Balla Kálmánért s ideáljuk volt Balogh Etel és Kalmár Piroska. Hát a két fiatal leányt már vasárnap óta nem találják sehol. Vasárnap még kint voltak az üszöghi erdőben; honnan azonban hogy hova tértek, azt nem tudja senki. Azonban korán sem gondolnak a szüleik arra, hogy valami baleset érte őket vagy talán büntény áldozatai lettek. Nem, mert a két leány már régóta emlegeti, hogy színész nő szeretne lenni s nem lehetetlen, hogy most nekimentek a nagyvilagnak és Budapesten keresnek maguknak alkalmat, hogy a vágyukat elérhessék. Ha még tovább sem adnak magukról életjelt, a rendőrség elrendeli országos köröztesüket.

— **(A pince titka.)** A kökényi szőlők között, egy elhagyott dűledező pincében tegnapelőtt furcsa leltre bukkantak. A pince belsejében egy teljes öltözet ruhát találtak, mely azonban, hogy kié volt, nem lehetett felfedezni. Bizonyára nem is azé, aki oda vitte; mert a ruha lopott volt. Ez alapon aztán tovább kutattak a pincében és találtak még egy pár cipőt, egy férfinget és egy kalapot is. A talált tárgyak mind különbözők voltak; úgy, hogy nem egy, hanem legalább is négy ember tulajdonát képezhették, mielőtt a tolvaj, aki odarejtette őket a pincébe, el nem lopta. Nagyon meglehet, hogy az elhagyott pince valami csavargónak szolgált menhelyül; odahordta, amit összelopkodott s a feltalált tárgyakat egyelőre otthagya, hogy majd értők megy. Most persze már csak hült helyükre fog találni és azzal a gondolattal látja majd ezt, hogy valaki — ellopta tőle, a tolvajtól, a hamis uton szerzett s a pincébe rejtett ruhákat.

— **(Nyugalmasított tanítók.)** Berger Rudolf, bonyhádi izr. tanító, valamint Kragujvics György véglegesen nyugdíjaztattak.

— **(Uj olvasókör.)** Szabarban (Baranyamegye) már régen dolgoztak egy kath. olvasókör felállításán, ami végre is sikerült, a mennyiben a belügyminiszter az alapszabályokat a bemutatási záradékkal ellátta s így a kör f. hó 5-én megkezdhette működését.

— **(A választói jogosultságot megállapító földadóminimumra)** nézve a belügyminiszter valamennyi központi választmányhoz, s így Baranya és Pécs központi választmányaihoz is, a következő körrendeletet intézte: Számos panasz érkezett hozzám a miatt, hogy az 1897. évi választói

névjegyzékek kiigazítására kiküldött összeiró küldöttség azon községekre nézve, melyekben urbériség nem létezett, az irányadónak megállapított volt urbéris szomszédos községet önkényesen megváltoztatta és hogy a választói jogosultság alapját képező földadóminimumot jogtalanul és indokolatlanul felemelte. Minthogy az 1874. évi XXXIII. törvénycikk 107. §-a értelmében azon községekre nézve, a melyekben urbériség nem létezett, a központi választmány a választók első összeírása alkalmával egyszersmindenkorra megállapította az irányadó volt urbéris szomszéd községet, a mely megállapítás a törvényhozási további rendelkezésig az idézett törvénycikk 4. és 34. §-ainak intenciója és az azokban foglalt rendelkezések állandó értelmezése szerint, az egyszer megállapított földadóminimum csak is a földadókataszter kiigazítása vagy új kataszter felvétele esetében, de mindenkor a változott földadókataszterhez viszonyítva aránylagosan változtatható meg, egyébként pedig változtatlanul fentartandó: ennél fogva felelősség terhe alatt felhívom a központi választmányt, hogy felmerülő panaszok esetében a törvényes rendelkezések és fentebbi utasításaim értelmében azonnal határozzon, illetőleg az összeiró küldöttségek esetleges törvénytelen eljárásának helyesbítése és a szükséges pótlások megtétele iránt haladéktalanul akként intézkedjék, hogy a többször idézett törvénycikkben megszabott határidők feltétlenül szigorúan betartassanak.

— **(Munkások mulatsága.)** A Zsolnay-gyár munkásai a jövő szombaton, folyó hó 11-én. táncmulatságot rendeznek a sörház utcai Scholtz féle sörházban. A mulatságon a zenét a Zsolnay-gyár tűzoltói zenekara szolgáltatja s lesz nemzetközi világposta is, melyen az a három hölgy, ki a legtöbb levelet kapja, szép jutalomban fog részesülni.

— **(Szarvasmarhák pátronusa.)** Vajay István, a szalantai kerület országos képviselője, egyre folytatja kortesutját kerületében. Vasárnap — mint bennünket értesítenek — Vasason tartott beszámolót. Nem valami sokan hallgatták; de a kik ott voltak, azok között még a legegyszerűbb polgar is kikacagta a beszámoló képviselőt azért a kijelentésért, a miért megérdemli, hogy a szarvasmarhák pátronusukká fogadják. Azt mondta ugyanis, hogy az állategészségügyi törvényt a kormány úgy akarta megszavaztatni, hogy a beteg szarvasmarhák azonnal lebunkóztassanak, kivétel nélkül. És ezt ő akadályozta meg; ő világosította fel a kormányt és a parlamentet, hogy ez milyen óriási csapás lenne a népre s csak ekkor határozták úgy, hogy a beteg állatok előbb meg is vizsgál-tassanak s csak a gyógyíthatatlan betegségben levők bunkóztassanak le. A beszámoló szerint a polgári házasság már eddig nyolc milliójában került az államnak s Vajay ez ellen küzdött s ez ellen küzd jövőre is. Eme fogadkozásánál azonban egyedül magára számított a beszámoló képviselő, mert bizony hallgatói közbekiáltottak: „Nem kértünk belőle! Elég volt ötévig! Az alatt se csinált semmit! Még felénk se nézett s most, hogy újra kellene kenyér, ugye most jön ide; most jók vagyunk imink is! Egyszóval, hiába tette meg magát Vajay István a szarvasmarhák pátronusának; a derék városi elvű függetlenségi polgárok is átláttak tervein és előre megmondták neki azt, a mi majd a választásokra be is fog következni.

— **(Szállítók figyelmébe.)** A földm. miniszter körrendeletileg tudatta Pécs szab. kir. város és Baranyamegye törvényhatóságával, hogy minő eljárás követendő a Romániába szállítandó állatok és állati nyerstermények vizsgálatáról kiállítandó községi és állatorvosi bizonyítványok kiállítása körül. Mindenek fölött szükséges, hogy a tőlünk Romániába vitt állatok, állati nyerstermények és ragályfogó tárgyakra vonatkozó származási és egészségi bizonyítványok hiteles román fordításal láttassanak el. Ezen intézkedés a jövő hó elsején lép életbe.

— **(Anyakönyvi költségek.)** A belügyminiszter felhívta Baranyamegye és Pécs hatóságait, hogy mutassák ki, hogy az állami anyakönyvvezetés személyi és dologi kiadásaihoz a város, illetve a megye nagy és kisközségei milyen összeggel járulnak a az állami anyakönyvvezetés életbelépte folytán az egyes községek tisztviselőinek minő szaporítása szükséges. A kívánt adatokat folyó hó végeig kéri magához a belügyminiszter s ez intézkedés eredménye annak, hogy az állami anyakönyvvezetés költségei még most sincsenek keilőleg precizirozva s határozottan megállapítva. Ez a jövő évi költségvetés tárgyalásakor fog majd megtörténni.

— **(Tolvaj vadháaspár.)** Schaffer Adolf, pálya-utca 23-ik szám alatt lakó kereskedő már régebben észrevette, hogy hol a boltból, hol a raktárból, hol az istállóból és a magtárjából elvész egyet mást. Végre feljelentette az esetet a rendőrségnek s Trixler Aladár rendőrbiztosnak sikerült is a tolvajt a Schaffernél szolgáló Hosszu Gergely kocsis személyében kideríteni, a kinél mikor tegnap este házkutatást tartottak, találtak nála legalább is egy kocsira való lopott élelmi szert, pálinkát, bort, sört, kávé, cukrot és lisztet. Hosszu Gergely már

egy éve állt Schaffer szolgálatában s az igen megbízható embernek tudta. Pedig a kocsi-ban ügyes házi szarkát fogott, a ki mindig lopta, hacsak tehetette s a lopott cikkeket hazahordta a vele vadházaságban élő Kálmán Katalin lakására. A tolvaj vadházas párt a rendőrség letartóztatta s átkísérik holnap őket a királyi ügyésséghez.

— **(A földesur.)** Ledecsky András paksi lakos, hogy saját használatára honvédlovakat kaphasson, eselött öt esztendővel felvitt Budapestre egy birtokbizonyítványt, a melynek tanúsága szerint mintegy 13—14 ezer frtot érő ingatlannal rendelkezik. A lovakat meg is kapta, csak hogy mikor azok fegyvergyakorlatra bevonultak, a csipő ceontjaira lehetett az abrakos tarisznyát akasztani. A honvéd főparancsnokság ekkor utána nézett a dolognak s kiderült, hogy Ledecsky uramnak összes ingatlana egy viskóból és egy fillokszerás szőlőlől áll és hogy a birtokbizonyítvány hamis. A budapesti törvényszék Ledecsky Andrást okirathamisítás büntette miatt nyolc havi börtönrre ítélte.

— **(A königgrázi csata évfordulója.)** Szombaton július 3 án volt az emlékezetes königgrázi csata harminczadik évfordulója, hol a 174 ezernyi osztrák és száz hadsereget 221 ezer porosz megverte. E katasztrófa örökké emlékezetes marad a Habsburg-ház történetében. Ekkor vesztették el végleg a hegemoniát a német államok felett, mely a Hohenzollern-ok örökébe ment át és alapja lett a jelenlegi német birodalomnak. Az osztrákok vesztesége óriási volt. Több mint 31 ezer ember maradt a csatatéren, tehát csaknem minden hatodik ember elesett. Az elesettek között sok volt a magyar is, mert a hadsereg nagy része, mely a kétfejű sasos sárga zászló alatt a Habsburgok uralmáért küzdött, magyar volt. Ezek közt ott voltak: a pécsi 44., és 52., számú gyalogezredek is.

Vidéki hátralekosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralekaikat mielőbb beküldeni.

Nyilvános előadások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. július hó 8-án.

1. Póth János — Balász János 8 és fél óra.
2. Dr. Kereky Mihály — Tóth Ma Mihály d. e. 9 óra.
3. Laczkó Antal és neje — özv. Késits Márkóné d. e. 9 és fél óra.

1896. július hó 9-én.

1. Oblath A. cég — Liberató Runkó d. e. 8 és fél óra.
2. Kis János — Szopkó István — d. e. 9 óra.
3. Csávits Szávó — Csámbász Lázó és tsa d. e. 9 és fél óra.
4. Schlesinger Vilmos és tsa — Szigetvári segélyző egylet és társa d. e. 10 óra.

Törvényszék.

§ Gondnokság alá helyezés. A pécsi kir. törvényszék Kréth Katalin, negyvenhároméves, ág. evang. vallásu, dárdai lakost — gondnokság alá helyezte.

§ Biciklisták veszedelme. Pécsen történt még 1893 éprilis havában, hogy egy bicikliző úgy elütött az utcán haladó egy özvegy asszonyt, hogy ez meglehetősen súlyos testi sérülést szenvedett, a melynek gyógyulása mintegy 20 napig tartott. Az ügy a törvényszék elé került és a pécsi törvényszék a gondatlan kerékpárost nyolc napi fogházra

már a nagy halott némán, hidegen; ajkán az átszellemlültek boldog mosolyával.

— Imádkozzunk lelkeért, társaim!

Mindenki térdére borult. Mikes pedig ujjait fejedelme megüvegesedett szeméin tartva, megkezdé az imát, fájdalmas hangon, zokogás között.

— Isten, magasság Istene, tekints le gyenge szolgálóra, kinek halhatatlan lelke most siet szined elé, hogy számot adjon földi sáfárkodásáról. Boldog ő, mert meg fog ugyan ítéltetni, de el nem, mert ő sem ítélt el soha senkit. Adj neki örök hazát, népek és fejedelmek atyja, hol boldogul megnyugodhasson, mert e földön nem volt számára béke és nyugalom soha. És tekints le reánk is, az ő árváira, s adj nekünk is vigasztalást, s megnyugtató reményt. Amen!

És a zokogó férfiak reá mondták fordulva:

— Amen! Amen!

Méla, gyászos hanggal szólalt meg a fehér ház harangja; érc nyelve tompán hirdeté a messze vidéknek a veszteséget, mely az idegen embereket érte, kik háztalanul kerestek a zúgó tenger partján csendes pihenőre helyet, s kik közül ime egy már megelé az örök nyugalomra, hol nincs többé harc, küzdelem életre-halálra, hol nincs zsearnoki önkény, hűtelen szeszély és bántó, sértő tettek egész sora.

Az utolsó szolgálatot kellett még véghez vinnie Mikes Kelemennek fejedelmével szemben: gondoskodnia csendes, háborítatlan nyugovó helyről, hol örök álmát aludhassa a harcok és küzdelmek e nagy férfai. Szívét, azt a szívet, mely milliókat ért fel szeretetével, mely milliók helyett szenvedett bánatával, s mely milliók

Kezei keresztbe téve nyugosznak lassu szabályossággal emelkedő mellén, feje fölött égő gyertya vet a homalyba világot; körülötte fájdalmas, bus arcu férfiak állanak, szemökben könnyekkel, ajkukon halk sóhajjal, majd reá, majd egymásra tekintve reménytelenül, kéztördelés között. Az a beteg férfi ott a fehér párnákon, ki még küzd, még viv a létért, egész életében a küzdelem részese volt és soha sem tört meg; nem harcolt saját-jaért, nem önjóléteért és mégis mily fáradhatatlanul törekedett célja felé, melyet bár el nem ért, még sem esett kétségbe soha. S most már nyugszik, pihen, hanem felette mégis harc folyik, élet-halálharc; ezért ül köny azok szemén, kik ágyát körülállják, azért oly bus tekintetők, azért morzsolnak ajkukon imát. Mert édes kötelékek kötötték hozzá őket: atyjuk, barátjuk, testvérjük, urok volt s minél szorosabb a lánc, mely a szívet a szívhöz köti s minél számosabb az azt alkotó láncszem, annál nehezebb, annál fájóbb elszakítani.

Nézzünk szét e gyászoló körben; mind ismerős arcokra fogunk találni, kik mint éltők delén álló férfiak léptek e földre s mint aggok állanak most rajta. A beteg jobbán Pápay János, a sokat élt és még többet tapasztalt, érdemes követ áll, emellett Zsibrik az öreg udvarmester; szemben vele a vidám, örökifju Zay, Csáky és Ilosvay; fejénél, minden pillantását merev szemekkel, alig pihegő kebellet leve örökös Mikes Kelemen, a hű és kedvelt apród, ki már szintén közeledik férfikora deléhez. Mindenki szemében köny, csak az özében nem; mindenki ajkán panaszos jaj, csak az özé néma; mindenki hisz, reméli mindamellét is még, csak ő esik már kétségbe. És jaj a kebel-

és 20 frt pénzbírcágra ítélte, nem véve figyelembe vádlottnak azt a védekezését, hogy a balesetet az özvegy asszonynak vigyázatlansága okozta.

A bíróság úgy találta, hogy a vádlottat keletkező gondatlanság és mulasztás terheli, mert az erőlyes jelzést elmulasztotta és a gyalogosokra nézve előrelátható veszély elhárításáról nem gondoskodott, a mikor a gyalogjáróhoz igen közel haladt és a lejtős úton kellőképp nem fékezett. A pécsi kir. ítélőtábla, tekintettel vádlott büntetlen előéletére, társadalmi állására és hallóképességének gyöngé voltára, a fogházbüntetést tulsszigorunak találta és 50 frt fő-, valamint 20 forint mellékbüntetéssel sújtotta.

Est az ítéletet a kuria is helyben hagyta most és a pécsi biciklizó a fogháztól megszabadult. Az esetet nagyon ajánljuk biciklizóink figyelmébe, a kik nem mind annyian előkelő társadalmi állásuk, nem is süketek mind és talán nem is valamennyien büntetlen előéletűek, a kerékpározási szabályokra azonban oly kevéssé figyelnek, mintha mind a három enyhítő körülmény a javukra szolgálhatna.

Közgazdaság.

□ **Állatjárványok.** Megyénkben az állatjárványok állása jelenleg a következő: a ragadós száj és körömfájás 38 községben 664 udvarban konstatáltatott; hólyagos kiütés 3 községben 11 udvarban; rühkór 4

községben 65 udvarban; sertésorbán 7 községben 180 udvarban, végül sertésvész 76 községben fordult elő. Somogy megyében vészesség 7 községben 7 udvarban ragadós száj- és körömfájás 30 községben 30 udvarban és sertésvész 67 községben jelentkezett. Tolnavármegyében lépfene 1 községben 1 udvarban; ragadós száj és körömfájás 5 községben 61 udvarban; hólyagos kiütés 1 községben 23 udvarban; sertésorbán 10 községben 39 udvarban; végül sertésvész 41 községben konstatáltatott.

TÁVIRATOK.

— **Kath. tanítógyűlés.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A kath. tanítók országos kongresszusára felgyülekezett tanítók zászlószentelési ünnepélylyel kezdtek, mely ma délelőtt ment végbe. Az egyházi ünnepélyen Hornig b. veszprémi püspök celebrált, a zászlóanya Wenckheim Krisztina bárónő volt. A felszentelt zászlóval a himnusz éneklése mellett az új város házára vonultak, ahol Hornig b. megnyitotta a nagygyűlést. Üdvözlő táviratokat intéztek a királyhoz, pápához, a primáshoz. A prot. tanítók részéről Péterffy üdvözölte a kongresszust, a mit a hosszas éljenzés lecsillapulta után Hornig b. köszönt meg. Az első felolvasást Komlóssy Ferenc kanonok tartotta, a ki különösen Berzevicznek válaszolt.

— **Az osztrák parlament föllosztása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy

beavatott körökben az osztrák parlamentnek már az őszszel való föllosztásáról beszélnek, a mi egyszersmind a magyar parlament egyidejű föllosztását is megerősíti, hogy ilyképpen a kiegyezést már az új parlamentek kössék meg. Az új osztrák rajxráthot e hir szerint október 4-ikére hívják össze, a mi körülbelül őszszeesnek a magyar országgyűlés újra való összehívásával.

— **A forrongó keleti kérdés.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A párizsi „Havas” ügynökségnek jelentik Athénból tegnapi kelettel: A nagyhatalmak képviselői tegnap tartott értekezletük után együttesen tanácsokat adtak a görög kormányának azzal a kéréssel, hogy Görögország érvényesítse befolyását a felkelőkre, hogy ezek fogadják el a porta által adott engedményeket; továbbá, hogy az athéni kormány akadályozza meg a lőszer és katona szállításokat Kretába. A görög kormány válasza eddigelé ismeretlen. Az orosz követ kormányától nyert utasítások következtében bizonytalan időre elhalasztotta külföldi utazását és ma hosszabban értekezett György görög királylyal.

NYILT-TÉR *)

Másolat 798/B. 1896. Ő Felsége a király nevében. A pécsi kir. jbiróság, mint büntető bíróság rágalmaszás vétségével vádolt

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk

nek, mely reménytelenül, elhagyatva, zordon magában áll.

Ki ne ismerné most már fel azt a beteg férfit ott a hófehér párnákon? Rákóci Ferenc ő.

Csak lassan emeli fel bágyadt fénytű szemeit, mint ki álomból ébred, hosszú, kínos álomból.

— Értettetek-e? Ne feledjétek soha szavaimat. Tűrjétek békén szenvedéseiteket, ne essetek kétségbe soha a legnagyobb csapás után sem; mert ki elveszti bizalmát jövőjében, habár egy percre terjedjen is az, meggyilkolja lelkét s kárhozat lesz osztályrésze. Tartssatok egybe; törekedjétek hazátok boldogságát vissza állítani, szabad földön, szabad testvéreitek között fejezzétek be pályafutástokat — ha az ég megengedi. Éppen ezért higjétek benne, szeressétek mindenható lakóját s reméljétek akarátában, így kísér majd benne teket áldása . . .

Lassan, megtört hangon mondá e szavakat a beteg, mintegy kiegészítőül, úgy látezik, előbbi szavainak, melyek úgy elgyengítették. Most ismét a halásápadtság szállt arcára, szemei lecsukódtak s imára kulcsolt keze erőtlentül pihent mellén. Azok a komoly férfiak pedig tenyerükbe temették arcukat s úgy zokogtak szavai felett elfojtott gőrcsős fuldoklásban.

Csak Mikes Kelemen nem zokogott. Fejedelme fölő hajolva, visszafojtott lehelettel figyelte, leste annak lélekességét, ajka erőtlen mozgását, szemhéjainak megmegrösszenését. A beteg hosszú nyugvás után ismét felemelte tekintetét; s vonásain édes öröm futott át, a mint a fölője hajolt kedves arcot megpillantá. Kezének egy gyenge mosdulatával maga mellé inté az apródot,

ki térdre ereszkedett oldalánál, kezére forró csókot nyomva. Rákóci megtogta jobbját.

— Fiam, kedves fiam! . . . Isten jutalmazza meg kitarító hűségedet és vonzalmadat, melyet a szeretet és hála erősített meg szivedben . . . Nem kérdelem, mért is követél mindig oly rendületlenül, s szerettél oly igazán; szived megmond mindent. S én e mindenért csak köszönetet adhatok jutalmul; köszönet egy haldokló ajkáról nem igen szokott meghagyás nélkül elszállni. Hallgass tehát meg, Egyetlen utolsó fiamat nem láthatam meg, s nem is látom meg itt e földön soha; pedig még reá az a cél vár, melyet atyja nem érhetett el, s melynek részes ösvényét néki is meg kell tennie . . . Kérlek, légy ez ösvényen követője, védője, bátorítója oly hűen, mint voltál nekem. Nem mondom, hogy élj továbbra is száműzve, idegen földön, idegen kenyéren; csak azt, mit társaidnak, inkább valj meg hazádon kívül szabadon (mint rab hazának véres könnyűekkel áztatott rögén. És ezzel megmondtam mindent . . . Kövesd tehát fiamat, ha kell, azon az ösvényen, melyen az én nyomdokimon fog haladni; igyekezzél őt arra bírni, hogy az elnyomott haza javára mindent megtegyen. És most már Isten veled! . . . Imádkozzál fejedelmedért! . . .

A férfi meghajtotta fejét a beteg szavaira, ki reszkető jobbját fűrtjeire téve utolsó áldását adta reá. A siránkozók fölemelték könyes szemeiket a halálos, néma csendben; a beteg ott feküdt párnáin utolsó sóhajta, a jobbját csókjaival halmozta el Mikes Kelemen.

— Meghalt! Ez egy só hagyta el ajkat, midőn társai könyezését szüntette, feltekintettek. Ott feküdt

Ádám János elleni büntető ügyben következően ítél: A kir. járásbíróság Ádám János (cserkúti szül: és lakos 56 éves, r. kath. nős földműves büntetlen előéletű) vádlottat a btk. 158. §-ba ütköző rágalmaszás vétségében bűnösnek kimondja, s a 92. §. alkalmaszásával behajthatlanság esetén az, 53. § értelmében egy-egy napi fogházra átváltos tatandó öt (5) frt fő- és öt (5) frt mellék-összesen (10) tíz frt pénzbüntetésére ítéli. Köteles Vörös József magánvádlónak 3 frt tanu- és 10 frt eljárási költséget 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett, — úgy az államkincstárnak az esetleg felmerülő bűnügyi költségeket az 1890. XLIII. t.-cs. értelmében megfizetni. Végül az ítélet a „Pécsi Figyelő“-ben vádlott költségére közzé tétetni rendeli. Indokok: Ádám János vádlott beismerte, hogy 1895. október hó végén tartott képviselő-testületi ülésen felhívta Vörös József magánvádlót arra, hogy mint a fogyasztási adók volt kezelője számoljon be azon 200 frttal, melyet többet szedett be a cserkúti lakosoktól mint a mennyi kivétel lett. Tagadja azonban, hogy ez ülésen kívül magánvádlót e 200 frt. elsikkasztásával vádolta volna. Ezzel szemben Kulin János bíró Vörös János, Balog Ferencs és Ágoston József csendőr őrmester tanuknak egybehangsó vallomása által bizonyítva van, hogy ő a képviselőtestületi ülést megelőzőleg nyíltan azt állítja magánvádlóról, hogy 200 frt fogyasztási adó magánvádlónál maradt. Midőn pedig az őrmester azt mondá, hogy ilyformán sikkasztással vádolja magánvádlót, erre azt felelte: „Igen igen.“ — Minthogy pedig ugyane tanuk vallomása, úgy az A. al. bemutatott előjárásági és képviselőtestületi nyilatkozattal bizonyítva van, miszerint magánvádló számadásai úgy 1892-ben, mint 1895-ben átvásgáltatván helyeseknek találattak, vádlott állítása, mely szerint vádlott az adóból 200 frtot megtartott: teljesen valótlan. Vádlottat az okból a rágalmaszás vétségében bűnösnek kellett kimondani, — azon védekezése pedig, hogy ő a kérdéses 200 frt hiánya miatt Baranyamegye alispánjánál feljelentést adott volna be: megczáfoltatott ügyvédje dr. Seb Károly azon nyilatkozata által, mely szerint a feljelentés beadva nincs s nem is ezen 200 frtra, hanem egyéb, urbéri vagyon rendezésére irányul. A büntetés kiszabásánál a bíróság enyhítől vette vádlott rovatlan előéletét, részbeni beismerését — ellenben súlyosbításul szolgált az, hogy tettét figyelmeztetés dacára követő el. A költségekben való marasztalás az eljár. szabályrend. 107. §-án míg a közszétételre vonatkozó rendelkezés a btk. 277. §-án alapozik.

Pécsen, 1896. február hó 21-én
dr. Obetkó Dezső sk. kir. aljbíró
másolathiteléül.

Ignác József,
jb. kiadó.

Másolat 1206./B. 1896. Ó Felső király nevében a pécsi királyi ítélőtábla Rágalmaszás vétségével vádlott Ádám János elleni büntető ügyet, melyben a pécsi kir. bíróság 1896. évi február hó 21-én 798. sz. alatt ítéletet hozott vádlott felebezése folytán 1896. évi május hó 18-án tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén következően ítél: A kir. ítélőtábla a kir. járásbíróság ítéletét indokainál fogva helybenhagyja.

Pécsen, 1896. május hó 19-én

Blaskovich István sk. elnök. Pulcz Imre sk. előadó helyett Bocz Alajos sk. kir. ít. táblai bíró P. H. másolathiteléül.

Ignác József,
jb. kiadó.

Nyilatkozat.

Kötelességemnek ismerem a t. cz. közönséggel, tudatni, hogy a mohai Ágnes forrás nemcsak kellemes asztali víz borral vegyítve, de főleg a gyomor tulaavanyoságát és égését, nemkülönb a vese és gége fájdalmainál kitűnő gyógyszer gyanánt 16 év óta használok, s annyira nélkülözhetlen részemről, hogy nélküle alig 1—2 napig lehetek. Mindenkinek tiasta lelkiismerettel ajánlom a mohai Ágnes vizet a fentemlített bántalmaknál.

GALÁNTAI FEKETE GÁBOR
világi áldozó pap, m. magánzó
Unter-Gremstetten (Stájerország)

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Egy jó házból való fiu, **fűszerüz-**
letben

tanulóul

felvétetik.

Csim a kiadóhivatalban.

Egyedüli legjobb mosóeszköz a jelenkorban az újonnan föltalált ca. és kir. kizárólagosan szabadalmazott

Mosó gép

finomra csiszolt karraral márványból, Hlavacsek szabadalma, minden eddig létező hasonnemű készítményt felülmulva, mely a márvány keménysége és szilárdsága következtében elpusztíthatatlan, folyton sima és tiszta marad, a miért is kifogástalanul, gyorsan és hóféhéren lehet rajta mosni, megkíméli a ruhát, megtakarítja a szappant és az időt így aztán minden létező mosógépet felülmul. E mellett a szab. márvány mosógépek szerföltött jutányosak. Az árak a következők:

I. nagyság 25 × 30 cm 2 frt 50 kr.
II " 30 × 35 " 3 frt 50 kr.
III " 35 × 40 " 4 frt 50 kr.

Kaphatók a pénz előleges beküldése, vagy utánvétel mellett egyenesen és egyedül a feltalálónál

A ca. és kir. kizár. szabad.

Hlavacsek-féle vállalatnál

Strakonitz-ban (Csehország.)

Ismételadó kereskedők megfelelő százalékban részesülnek.

Törleszt. kölcson földbirtokokra.

Kölcson a valódi becsérték 1/4 részéig 20—50 év közt időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénssintézet nem mondhat fel. Csak ély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonyolítás leg rövid idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

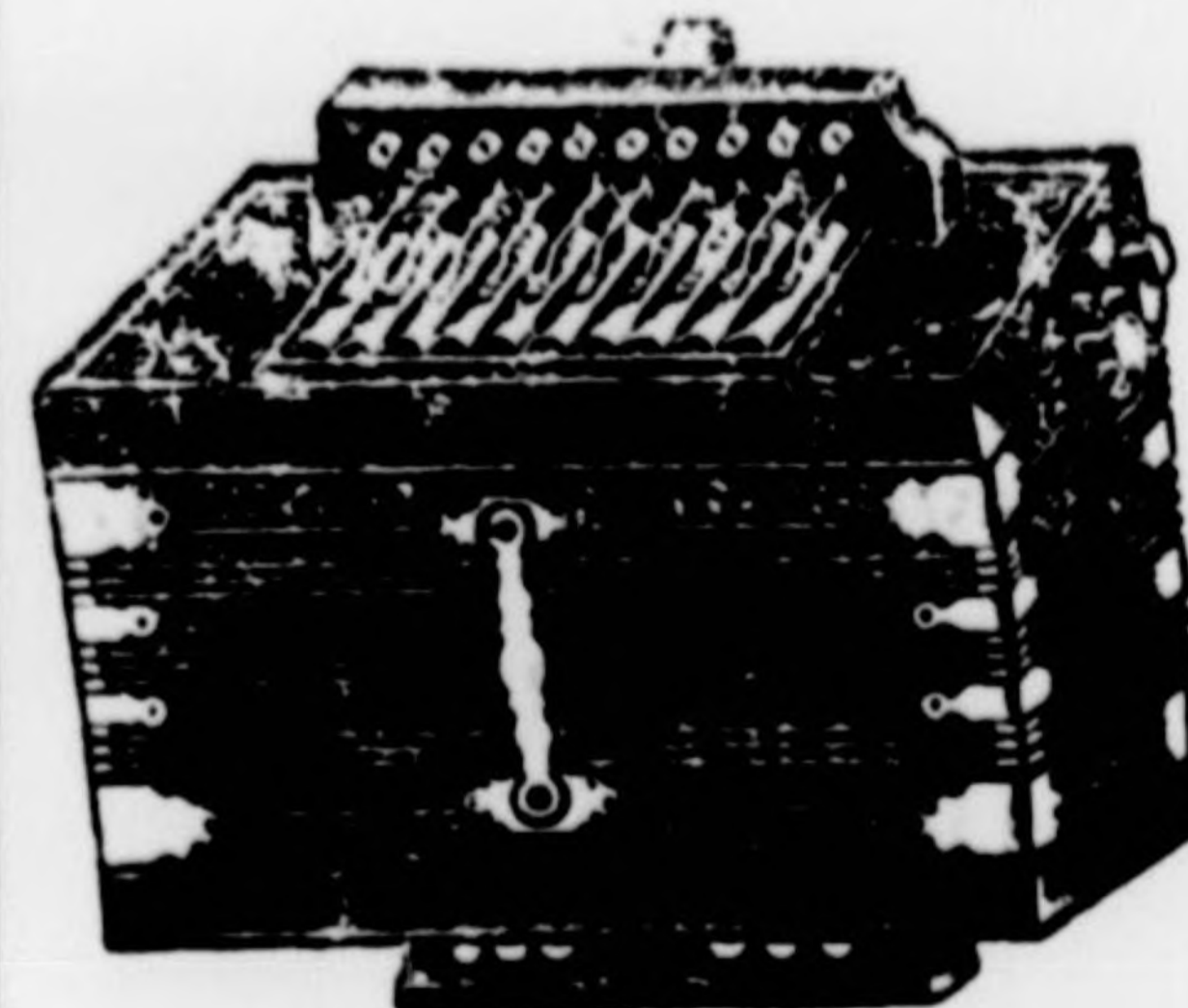
Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

INGATLAN- és JELZÁLOG-FORGALMI-INTEZET,

Budapest, Váci körút 39.

Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában, egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól okmány-szerűleg ajánlva van.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

„Bohemia”

világhírű verseny harmonikát,

2 karost 4 frt, 3 karost 5 frt, 4 karost 6 frtért szállítok. Ezen hermonikának dupla erős 11 ránczos tömlője van, sarkain ércvédőkkel, nyitott, szegezett, nickel klaviatúrával, stb. Mindenik tisztán hangolva és remek orgonaszerű hanggal bír.

40 hangu 2. sz. nagyságu 15 1/2 × 33 cmtr. 4 frt, valdi aczél hangu 5 frt.
60 " 3. " " 17 × 34 " 5 " " " " " 6.50
80 " 4. " " 17 1/2 × 34 1/2 " 6 " " " " " 8 frt.

Öntanító iskola ingyen, portó, csomagolás és láda 75 kr.

Hosszu billentyűkkel és gyöngyház lapokkal darabonkint 50 krral drágább. — Árjegyzék ingyen és bérmentve — Küldemény utánvétellel, meg nem felelők kicseréltetnek.

SCHUSTER C. A.,

harmonika-gyáros, Graslitz, (Böhmen.)

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segítségével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, szines és fehér író papirok, különböző súlyban és minőségben; itató papirok, levélpapirok dobozokban, irótollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérenmüt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle cikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.